

der är i fråga. -- Det är möjligt, och troligt, att du vid läsningen af dessa anmärkningar tänker, hvad du i ditt nu besvarade bref sagt: den som ej kan reda sig härmed för honom kan jag ej skrif(va.) Jag svarar då, först, att jag ej sjelfmant framstigt att begära dessa uplysnin(gar,) dem du gifvit, eller dem, med hvilka du yterligere kan hedra mig, och för (det andra, att jag verkligen tror mig om att reda mig med din bok, men att (det) vid dess läsning mer än en gång rann mig i sinnet, att när jag fordom i verlden <***>ade Isländska *Grågåsen*, texten alltid var lättare att förstå än den <svens>ska öfversättningen. Så är ock i sjelfva verket din bok, så vidt jag kan dö(ma,) vida svårare att förstå än Hegels Philosophie des Rechts; och orsaken <till> detta förhållande är ej oförmåga hos dig att klart uttrycka begrep; utan en popularitetsjagt, som i förening med din lätthet att författa, tyckes förledt <dig> till utsväfningar, hvilka i sjelfa verket gjort den till utseendet lättfatt(diga) boken till temligen svårbegriplig. Den som studerat Hegel kan, ehuru ej <utan> möda, förstå dig; den det ej gjort tror kanske att han förstått dig, men han <har> det säkerligen icke.

<Jag> har visserligen ännu åtskilliga anmärkningar och förfrågningar att göra dig; men du torde för den(na gå)ng vara mätt på sådana. Det torde derföre vara lämpligast att för de<***> låta bero med hvad jag nu hunnit säga. Skulle du anse detta för<tjen>t af några upmärksamhet, skulle du besvara det, och då yra din önskan, att <***>m få del af några yterligere anmärkningar, skall jag hjertligen glädjas <öfver> tillfället att brevexla med en man, som lugnt kan emottaga anmärk(nin)gar, äfven då de icke äro inlindade i smicker. Skulle du deremot anse hvad <jag> nu erinrat vara oförtjent af din upmärksmhet, så skall du ej heller finna, <mig> derpå oberedd; och det skall ej störa mitt lugn. Hvad jag hoppas du inser <är att> man ej så, som jag nu, ingår i explicationer med en författare, för hvilken m<***>ser allvarlig och oskrymtad högaktning, och af hvilken man ej hjertligen <***> flera snillefoster. Svarar du, så gör det, så fort du kan.

Förlåt brådskan!

Tuus
P. E. Bergfalk

68 O. VON ESSEN – J. V. SNELLMAN 1843

HUB, JVS handskriftssamling

Käraste Broder!

Uppriktigt måste jag tillstå att Ditt bref, som jag redan för par veckor sedan emottog, var alldeles oväntadt och derföre också så mycket mer kärkommit både för mig och min Gumma. Sanning sade jag ock icke om jag nekade till att hafva mången gång för mig sjelf brummat både på dig och August, som icke låtit oss höra det minsta af Eder. Häraf torde Du finna att det icke qvittadt oss lika om vi haft eller saknat all underrättelse från Dig och härvid måste jag tillägga det jag mången gång haft i uppsåt tillskrifva dig; men då jag icke vetadt på hvilken del af verlden du befunnit dig, har det stadnat dervid.

Det du skrifer om Svärfars omvårdnad, att den hvilat på mig sålunda att jag försträckt honom hans nödiga behofver, är helt och hållit misstag och det loftal du derföre håller tillkommer alldeles icke

mig. Svärfar har de sist förflutne åren kommit ganska väl till rätta och vist icke saknat sina nödvändiga behof för utom mitt biträde. Det enda jag gjordt eller rättare velat åstadkomma, är att *Albert* skulle lära sig läsa och komma uti verksamhet; men det har icke fortgått så som jag önskade och hade velat. Han är nu åter hemma hos sin *Mamma*.

Palo hemman såldes 1841 om hösten till tvenne bönder för R^{iks}d^ale^r 3 350 R^{iks}g^äld^s med undantag af litet jord som Svärfar förbehöll sig och Köparenes skyldig kännande att i Svärfars och Svärmors lifstid betala i årlig sytning två Tunnor Spanmål, vist mjölk för dagen och m^era d^ylikt. Nästan största delen af hvad Svärfar å Köpeskillingen uppburit har Han å sin skuld afsändt till Herr And. Kyntzell i G^am^la^rCarleby. En del deraf har Han och användt till en byggnads uppförande å *Kiveld* – där bor han nu – byggningen består af en stuga och kammare med förstuga. Hvad som ännu innestår å Hemmans köpeskillingen och huru mycket Svärfar deraf hafver i behåll, sedan skulderne äro betalte, var jag i dag, då Svärfar var hos oss i tillfälle att calculera och fant att behållningen kommer att utgöra circa 1 100 Rub^el p^ap^er, sedan alla skulder äro liquidera. Säg mig då om affairerna äro dåliga? Derföre anser jag de 30 Rub^el S^öl^ve som du i ditt sednaste bref skicka åt mig för att användas till Svärfars behofver alldeles öfverflödiga och hade gärna, om jag kunnat, sökt förhindra denna remiss. Då jag vet att du för det närvarande behöfver penⁿing^arne bättre än Svärfar är jag frestad retournera dem; men vågar det icke heller – derföre må de nu ligga och vänta på bättre tider. Låt mig veta din tanke. Förhållandet på Palo, inom hus har icke alltid varit godt; men icke heller särdeles illa. Fullkomligt bra blir det alldrig. Hvad mina affairer beträffar, så kan jag icke säga att de äro alldeles dåliga och icke heller fullkomligt goda. Jag har dessa år nedlagt mycken kostad i byggnader och jordens odling och det på en gång.

30 Kommer Du hit i sommar, så skall du finna Keppo mycke förändrat. Trafiken är liflig och jag bjuder till att drifva allt i så stor skala som mina tillgångar medgifva. Kanske ock litet högre,

Wårt hus har, sedan du öfvergaf denna ort, blifvit förökt med ett barn. En rask och treflig poike. Deremot blef vårt kära barn, Hilma Maria, från oss tagen 1841 i Julii månad. Hon dog, oss till stor sorg och saknad, i följd af en svår sjukdom nemligen vatten på hjernan. Tultan hälsar så hjerligt Brobro och hoppas att Brobror snart kommer hit. Hon ber mig säga Brobro att hon begynt lära sig läsa och att hon nu icke är så liten som då, när Brobro var här.

40 I hopp om lif och salighet efter detta bekymmer fulla närvarande lif, lefva min Anna och jag som förr lyckliga och nöjda.

Dina böcker som Du önskar få vet jag ej med hvem jag skall kunna få till dig sända. Jag skall dock bjuda till.

Det är bedröfligt med August helsa. Männe det icke för honom vore nyttigt komma till H^el^siⁿg^fors och där medicinera under någon förständig läkare? Jag håller före att sjö resorne är för honom icke helsosamma. Låt oss icke framgent sakna underrättelse af dig och låt mig veta om du stadnar i H^el^siⁿg^fors eller flyttar till Kuopio. I sommar vänta vi dig säkert hit. Lef väl och glöm icke

50

Din broder
O. v. Essen.